

ANA-MARIA MARIN

IN LOC DE PREFAȚĂ

Această poveste e adevărată.

Autoarea a scris-o din scopurile trecătoare, pe un mal de lac românesc. Trestia, povestind, n-a păstrat cronologia istorică, au preferat o cronologie de intenție.

Astfel începutul e un fel de sfârșit, iar sfârșitul „Marea pălărie” este adevăratul început: inițierea în dragoste și lăcrărea unui suflet, a multor suflete!

Fini conducători prin acest labirint de întâmplări petruite în secolul nostru, voluntari astampora de ficțiunea visului, a...

POVESTE DE DINCOLO...

De la minime avant tout chose.

(Amintiri din țara cutropită)

Sans rien en lui d'un peu ou qui pose.

Il faut aussi que tu n'aies point

Choisir les mots sans queque m'oprie.

Rien de plus cher que la chanson grise

Où l'indécis au Précis se joint.

Il faut aussi que tu n'aies point

Locuitor în trecere pe planeta „Terra”, dacă te-ai pierdut printre ceașcă repetată sau dacă și-a pierdut pentru tine scutul și valoare „Cuvântul”, înfruntat în scrieri nemăsurate, totuși e minimează, oprește-te o secundă din drum și căută în tăcere Adevărul!

Chiar dacă ți-ar părea, când o demodată și nefericită, îți va aduce înțelegere și mângâiere!

În prima epocă, Editura Evdokimos, Editura Comandă, și se amănau de Fundația Profesor George Manu, Editura Cuvintelor, ca să capete viață.

Editura Evdokimos
Fundația Profesor George Manu
2017

CUPRINS

În loc de prefață.....	5
Boala.....	7
Copilăria.....	16
Țara Mierlelor.....	23
În lumea copiilor.....	24
Copilul.....	32
Prin poarta cea strâmtă.....	52
Motanul.....	81
Marea întâlnire.....	99

ÎN LOC DE PREFAȚĂ

Această poveste e adevărată.

Autoarea a cules-o din șoaptele trestiiilor, pe un mal de lac românesc. Trestiiile, povestind, n-au păstrat cronologia istorică; au preferat o cronologie de intensitate.

Astfel începutul e un fel de sfârșit, iar sfârșitul... „Marea întâlnire” este adevăratul început: inițierea în dragoste și iertarea unui suflet, a multor suflete!

Firul conducător prin acest labirint de întâmplări petrecute în secolul nostru, voluntar estompate de ficțiunea visului, s-ar putea găsi poate în versurile lui Verlaine, „Jadis et Naguère”, care ține loc de motto, nu pentru fond, ci pentru formă.

De la musique avant toute chose,
Et pour cela préfère l'Impair
Plus vague et plus soluble dans l'air
Sans rien en lui qui pèse ou qui pose.

Il faut aussi que tu n'aïlles point
Choisir tes mots sans quelque mēprise:
Rien de plus cher que la chanson grise
Où l'Indécis au Précis se joint.

Locuitor în trecere pe planeta „Terra”, dacă te-au plictisit lozinci prea des repetate sau dacă și-a pierdut pentru tine sensul și valoarea „Cuvântul”, întrebuințat în scrieri emfactice, retorice și mincinoase, oprește-te o secundă din drum și caută în Biblie **Adevărul!**

Chiar dacă ți-ar părea, citind-o, demodată și neverosimilă, îți va aduce liniște și mângâiere!

În prima epistolă a Sf. Apostol Pavel către Corinteni, ți se lămurește de la început (paragraful 13) cele ce le trebuie cuvintelor ca să capete sens:

„Dacă aş vorbi în limbi omeneşti şi îngereste şi dragoste nu am, sunt ca o aramă sunătoare...”

Respect pe Şi sfârşeşte cu cuvintele: „Acum dar rămân aceste trei: Credinţa, Speranţa şi Dragostea; dar cea mai mare dintre toate este Dragostea”.

BOALA

În 2 februarie 1968, Domnicu intră în secția de Reanimare și terapie intensivă a neurochirurgiei de la Spitalul Central din București. Nu voiseră să o primească la început, pentru că deși avea o boală neurologică și nevoie de reanimare, cazul ei nu era chirurgical: nu i se tăiasse nimic din centrii nervoși, după o craniectomie spectaculoasă.

Dar, în sfârșit, cum era doctoriță ca și ei, la munca de jos, nu în centru universitar, cum era Spitalul nr. 9, ci la o biată circă de pediatrie în dealul Văcăreștilor, au primit-o totuși pentru că clinica de unde venea nu avea secție de terapie intensivă. Pentru scurt timp! Știau că într-un fel sau altul nu va ocupa mult timp patul sortit tumorilor cerebrale sau al capetelor sparte. Granița dintre specialități este creată de om, dar vai ce încurcătură când specialitățile se intrică, uitându-se că omul e un tot, care nu se poate examina în bucăți decât doar la cursuri în amfiteatre.

Cu pile, bunăvoință și scandal din partea medicului de gardă, brancardierii o aduseră prin curtea spitalului în „Salonul de Reanimare nr.1” și o așezară, cu cearceaf cu tot, pe patul-masă. Ochii și mintea îi erau vii și era mulțumită că văzuse doi brăduți necăjiți în curte, îmbrăcați în zăpadă și plecați sub povară, ca doi mineri pitici, încărcăți de diamante.

O durea fiecare bucățică de carne și durerea era singurul semn că această carne trăia, căci de mișcat nu se mai putea mișca deloc; toată rețeaua de nervi era bolnavă, ținând într-o înțepeneală dureroasă, ca într-un corset strâns la maximum, întreg trupul. În aceeași înțepeneală, încinsă de corsetul morții, ca într-o liniște de precimitir, se găsea și Salonul nr.1, de reanimare. Masa pe care era așezată o durea îngrozitor!

De o parte și de alta a salonului erau câte 5 paturi la fel, toate ocupate. Ochii și mintea îi rămăseseră întregi și înțelegea să se servească de ele pentru a vedea ce se petrece în jurul ei și să mai uite de dureri. Sora-șefă stătea la masa din mijlocul salonului

și rodea dintr-un măr. La un moment dat se sculă, se apropie de patul ei, care avea numărul 10, și îi băgă tubul de oxigen în nas. Totul se petrecuse pe mutește între soră și Domnicu, căci deși putea vorbi, tăcea cu plăcere, făcând economie de respirație; fu recunoscătoare pentru oxigen.

În curând apără un șir de halate albe, cu un omuleț mic și volubil în frunte: vizita. Pe fiecare masă zăcea ceva ce fusese cândva un om. Toți ceilalți 9 erau în comă, afară de nr. 10, care pândea cu pleoapele lăsate simulând inconștiența. Fiecare locatar cocoțat pe masă era burat de țevi peste tot, întregind lumea de ficțiune tehnică pe care o trăise și datorită căreia, probabil, că se găsea aici. Semănau mai mult cu instalații stereofonice sau a tablouri electronice de conducere și control decât a oameni veniți să se vindece în spital. Terapie intensivă! Ce mult învățase medicina de la subsolurile spațiale! Tubul de cauciuc din gură mergea până în stomac, pentru alimentație artificială; în nas, tubul de oxigen, ca să zicem așa, de rutină; mâinile legate de suporturi erau înădite de stelaje, care vărsau în sânge perfuzii; tub pentru urinat; tub pentru gaze; benzi de cauciuc care-l legau pe bietul macabeu sub control litic, de electrocardiograf.

La urechea profesorului se șopteau vorbe. Păreau să-l intereseze operațiile făcute de el care rezistaseră patru zile. O chestiune de statistică, de normă sau de bani? Cine ar fi putut spune? Era un mare chirurg și bolnavii trebuiau să vină cu încredere la el. Scara lui de valori nu putea să fie a bieteii ființe care zăcea pe patul nr. 10 și care aparținea unei lumi detestate de guvernanți. Pentru el, ca primă valoare, era, probabil, meseria; apoi Puterea, adică Partidul, și în fine banii, care aduceau și ei un fel de putere.

Lângă Dominicu, în patul nr. 9, era Partidul: cu capul înfășurat în scutece, bossul politic beneficia de respirator. Înțelesese că era singurul Draeger și dacă s-ar fi încurcat rău treaba pentru ea, nu putea avea nici o speranță, căci n-ar fi putut scoate de la respirator pe un academician, ca să o pună pe ea!

Ca să nu încurce valorile, doctorii erau puși în grea încurcătură de când se pusese problema, „cine are dreptul la viață și deci la reanimare mai întâi?”, (nicăieri pe pământ nu era loc pentru epurare renală, transplant de organe, loc suficient pentru terapie intensivă). Doctorii, zic, făcuseră legi morale cărora încercau să se supună chemând uneori în ajutor calculatoarele, care nu puteau fi

Libris.ro
acuzate de parțialitate.
Fusesse oare undeva pus în fișă atotputernicul Partid, singurul Dumnezeu pe pământul pe care trăia?

Când plecă vizita, sora-șefă, care până atunci făcuse o figură onorabilă, se hotărî brusc să se distreze puțin, până la sfârșitul vizitei în celelalte saloane. Cumpărase o jucărie mecanică pentru un nepoțel, un trenuleț mititel cu șine și, în liniștea morții, începu să se joace. Era de necrezut! Instală șinele, locomotiva, trenul, toate pe jos. Împinse de electricitate, vagoanele porniră. Se aprindeau becuri de alarmă la electrocardiograf, dar și mica locomotivă arunca flăcări; se terminau perfuziile, dar și șina se termina și trenul trebuia îndreptat cu ajutorul macazului în altă direcție; punga respiratorului se umfla din ce în ce mai rar, dar și trenul intra în tunel. Bâzâitul trenului electric aducea o notă veselă în liniștea salonului de reanimare. Sora-șefă îl acompania, cântând un cântecel la modă. Timpul și spațiul își pierduseră sensul pentru toți. Nu mai existau zi și noapte; erau cu toții undeva departe. Singura idee ce-o avea Domnicu în cap, era tura. Existau ture și aștepta tura cealaltă, nu atât pentru ea, cât pentru cei ce erau în pericol de moarte. După un timp, trenulețul își luă locul cuminte în cutie...

Se mișcă doctorii. Fiecare își îngrijea mut pacientul lui mut. Numărau sticlele de perfuzie care se goliseră, borcanele de alimentație artificială, măsurau borcanele de urină, cercetau permeabilitatea tuburilor, scriau fișe și plecau. Pe cei care nu aveau doctor particular, îi îngrijea doctorul de gardă, dar acesta era ocupat momentan cu sora-șefă, căreia îi făcuse propunerea să meargă cu el în oraș. Pe când se târguia, observă că Nr. 5 încetase să mai respire. Era rece; se odihnea mai de mult în Câmpiile Elisee... Îndată au venit brancardierii și, deci, la morgă. Plictisită, Gigi, șefa, începu să desobstrueze pe boss. Patul nr. 5 se ocupă imediat: alte sonde, alte perfuzii, și probabil alții așteptau rândul în culise, ca la balet.

Ușa se crăpă și prin crăpătură se vedea din când în când același chip de femeie, cu ochii înnebuniți de groază și de durere, cu părul sur neîngrijit, privind într-una spre patul nr. 9, în care horcăia cuminte academicianul. Ea încercase să-și asigure soțul contra tuturor întâmplărilor neplăcute și a complicațiilor date de boală. Fusesse operat de tumoare cerebrală și toate necazurile se abătura

contra lui. Doctorii, surorile și medicamentele străine erau plătite și avea și soră de noapte, pe Constanța. Avea abcese pulmonare, datorită probabil intubării („Serația”, cea mai netratabilă infecție intraspitalicească). Ca să-l mențină în viață, avea nevoie de o baterie de antibiotice, respirator și aspirație intrabronșică, oxigen în permanență. Dar pe la orele trei noaptea, băieții responsabili de tuburi de oxigen, dispăreau în cotloanele de la subsol și nu mai erau de găsit. Stând de gardă în crăpătura dintre uși, căci înăuntru nu avea voie, soția academicianului știa exact când oxigenul era pe sfârșite și-l descoperea oriunde ar fi fost. Astfel îi salvase și viața lui Domnicu și, probabil, a multor bolnavi. Prețioasele tuburi erau pentru toți. Soția credincioasă făcea treabă de folos obștesc și după un timp își dusesese bărbatul acasă, chiar dacă nu întreg, dar cel puțin în viață.

Pe Domnicu o îngrijea băiatul. Era în ultimul an de medicină și boala ei căzuse într-un moment cum nu se poate mai prost pentru el: examene, lucrare de diplomă, concurs de internat. Stătea lângă ea cu ochi de câine bățut, văzând că boala merge înainte, cu sau fără tratament. Băiatul, bun și deștept, suferea mai tare ca Domnicu; suferința celui drag e cea mai mare dintre suferințe. El totdeauna dorise să aibă o familie și acuma când se adunaseră toți de prin lagăre și pușcării, o lovise boala. Mama lui nu merita această soartă după suferințele îndurate prin închisori și el stătea neputincios la patul ei, fără să o ajute.

Se agăța cu ultimele forțe de viață, ca să nu-i mai vadă ochii. Nu cerea nici morfină pentru a-și alina durerile și a se cufunda în neant, tot de grija lui. Se căznea să respire, ca să-și elimine ralul traheal, căci de tușit nu mai putea tuși și nici nu îndrăznea să pronunțe cuvântul Euthanasie.

Băiatul o descoperise pe Constanța într-o noapte și se decise să o câștige de partea lui pentru a-l ajuta să-și îngrijească mama. Pe lângă tumoarea academicianului, avea să se ocupe de acum înainte și de Sindromul Guillain-Barré, de care suferea Domnicu. Constanța era o soră voinică și cu sufletul de pe vremuri; vorbea cu morții de pe paturi, se răstema cu dragoste la ei, când nu trecea mâncarea prin tuburi sau când în bocal nu era nimic. Cu Domnicu proceda astfel: o făcu asistentă de gradul doi în timpul lungilor nopți înghețate, în care una era totul și alta nimic, dar unindu-se puteau să se ajute și să ajute pe alții. Constanța

Libris
lucra de zor, iar doctorița, pusă acum în temă, observa tuburile și borcanele și striga dacă nr. 7 vărsa sau dacă unul începuse să se miște. Măinile Constanței și ochii doctoriței alergau în toate părțile descoperind tot ce se petrecea în salon, cu dibăcie, dar gândurile lor erau la picioarele Domnului, la lemnul pe care s-a săvârșit Crucificarea...

Nopți de coșmar, nopți de rugăciune, nopți de împăcare... Vera, Mariana, Alina, etc., drumul ei medical fusese presărat de multe nume de surori care își făcuseră datoria. Dar cât de greu e să ți-o faci! Meritau să fie trecute undeva într-o carte de sfinte, dacă ar exista o astfel de carte. Fără surori de caritate, doctorii sunt pierduți cu bolnavii lor cu tot. Acum spitalul era plin de domnișoare cu carte, care nu spălau și mângâiau bolnavii; vânau în schimb doctori și situații. Bolnavii erau lăsați pe mâna servitoarelor, care căpătaseră numele de infirmiere și care nu făceau nimic fără plată: spălatul costa 10 lei, schimbatul așternutului, 10 lei. Și farfuria de mâncare adusă la pat și deschisul ferestrei, toate se plăteau. În saloanele comune, supraîncărcate, bolnavii se ajutau între ei, dar cei paralizați amorteau neîntorși pe o parte și pe alta și făceau escare. Dacă Domnicu n-a făcut, fu datorită Constanței, care se pricepea s-o întoarcă cu cearceaful, ca să menajeze nervii dureroși. Măinile ei erau îndemânaticе și ușoare; erau mâini care zburau parcă în jurul bolnavului, erau mâini care fac din meseria de soră o meserie sfântă. Dacă ai norocul să întâlnești astfel de surori, când ești grav bolnav, dă-le singura satisfacție pe care o așteaptă: fă-te sănătos.

Ușa se deschidea din când în când și pentru Domnicu, apărând prin crăpătură capete de prieteni, de colegi, de rude. Vroiau oamenii să-și ia rămas bun? Să știe bolnava că sunt aproape, că sar într-ajutor, că merg cu ea? Până unde?

Se auzea zgomot de castroane din alte saloane. Venea masa. Aici nu venea nici o masă. Li se dădea bolnavilor din salonul de reanimare un amestec de lapte praf, în care se turna clorură de potasiu la unii, uree la alții, concentrate de calorii și doctorii, care curgeau pe tub în stomac pentru oamenii care uitaseră să înghiță. Avea și Domnicu problemele ei cu înghițitul; aștepta cu oarecare frică tubul și cu groază tracheotomia. Noroc că mai trăia încă din rezerve, cum trăiseră cu zece ani în urmă, vorbind într-un mod complicat și modern, într-un alt „context”.